

BESZÁMOLÓ

Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma

KÖNYVTÁRAK AZ EMBERI KAPCSOLATOKÉRT

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK

2013-2014

KÖNYVTÁRAK AZ EMBERI KAPCSOLATOKÉRT

Országos Könyvtári Napok – 2013. október 7-13.

Az Informatikai és Könyvtár Szövetség 2013-ban is a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával hívta összefogásra a könyvtárakat, hogy minél több intézmény csatlakozásával közösen hívják fel a figyelmet a korszerű könyvtári szolgáltatásokra. Az Országos Könyvtári Napok eseményeire ezúttal is október elején került sor. Ebben az évben a család, a baráti kapcsolatok, az egymásra figyelés, egymás segítése, a befogadás és az elfogadás került az országosan összehangolt programsorozat középpontjába. A széleskörű összefogásnak köszönhetően naponta más-más témakörhöz kapcsolódva kiállításokra, érdekes beszélgetésekre, tartalmas előadásokra, könyvbemutatókra, olvasáshoz kötődő játékokra várták az érdeklődőket: **877 település 987 intézményében 3986 eseményre került sor, amelyen 151 ezer** érdeklődő vett részt. Azok a kistélepülések, amelyeken könyvtári szolgáltatóhely működik, a nagyobb szolgáltató könyvtár szakmai támogatásával kapcsolódtak be az akcióba.

Az Országos Könyvtári Napokhoz csatlakozó könyvtárak az Országos Programbizottság javaslatait követték. A legtöbb program (1836) a felnőttek figyelmére számított, de sok volt a kölyökkorosztálynak szóló esemény is (1146). Továbbra is népszerűek voltak a tini (599) és a nagy programok is (240), és természetesen most is sokan gondoltak a legkisebbekre, a babákra (165).

Az események között a legtöbb, **1359** (34 %) az előadás, beszélgetés, és a játék, vetélkedő (**891** – 22 %), volt. A **496** kiállítás az összes program 12 %-át, a **225** szolgáltatás bemutató pedig 6 %-át jelentette. A programszervezés során nagyon sokféle helyi ötlet is megvalósult, amit az is jelez, hogy az események **25%-át** egyéb kategóriában regisztrálták a könyvtárak.

Az elmúlt három esztendőben a legtöbb programra Bács-Kiskun és Jász-Nagykun-Szolnok megyében került sor, őket Veszprém, Baranya és Borsod-Abaúj-Zemplén megye követi:

Megye neve	Esemény	Település	Résztevő
Bács-Kiskun	547	92	15538
Jász-Nagykun-Szolnok	487	72	24360
Veszprém	286	43	9277
Baranya	245	127	8429
Borsod-Abaúj-Zemplén	244	83	11542

Öt kiemelt témakörben – családi körben, baráti körben, egymásra figyelve, egymást segítve, befogadás, elfogadás, 7határon innen és túl – igazán érdekes, érdeklődést keltő kínálatot nyújtottak október elején a könyvtárak.

OKTÓBER 8. CSALÁDI O-BEN

A programsorozat nyitó napja a **családról** szólt. A könyvtárak sokféle módszert alkalmazva járták körül ezt a fontos témakört, kihasználva a művészeti alkotások, a beszélgetés, a játék, az előadások által nyújtott lehetőségeket. Több helyen bevonták a közös gondolkodásba a családokat segítő civil szervezeteket is. Népszerűek voltak az egész családot megmozgató többgenerációs közös programok, vetélkedők, könyvajánlások, a családfakutatás gyakorlati lépéseibe bevezető ismertető, valamint azok az összejövetelek, ahol helyi híres családok kaptak lehetőséget a megszólalásra, tapasztalatátadásra, bemutatkozásra.

Ízelítő a programkínálatból:

<i>Családi vetélkedő</i>	<i>Ambrózfalva</i>
„Boldog, akinek van otthona!” –Beszélgetés Lackfi János íróval	<i>Boldog</i>
<i>Lélekre vetkőzve</i> – Beszélgetés szerelemről, házasságról, családról, párkapcsolatokról...	<i>Cegléd</i>
<i>A lélek hangjai</i> – Családi zenés est	<i>Hévíz</i>
<i>Családi körben</i> – Beszélgetés a Családi album Facebook csoport tagjaival	<i>Kecskemét</i>
<i>Családról családra</i> – A kalóz nagypapa című mesegyűjtemény játékos feldolgozása	<i>Kiskőrös</i>
<i>Én és nagyapám/nagyanyám</i> – Rajzpályázat eredményhirdetése, kiállításának megnyitója	<i>Kisvárd</i>
<i>Légy az otthonom</i> – Könyvbemutató és beszélgetés párkapcsolati problémákról	<i>Kolontár</i>
<i>A család az egyházak szemével</i> – Vendégeink a történelmi egyházak képviselői	<i>Salgótarján</i>
Unokáink fejlődése nagyszülői szemmel	<i>Sopron</i>
<i>Kapcsolataink hálójában: Védőháló vagy kalitka?</i> – A pszichológus válaszol	<i>Sóskút</i>
<i>Gyermek születik – család születik</i> – Előadás és beszélgetés a születés csodájáról	<i>Szeged</i>
<i>Híres szentesi családok</i> – Vetélkedő ismert szentesi családokról	<i>Szentes</i>
<i>Akár hiszed, akár nem</i> – Rendhagyó tárlatvezetés a Janikovszky Éva emlékkiállításán	<i>Szombathely</i>
<i>A család</i> – Családon belüli szerepek, kapcsolatok, feladatok. A gyerek helye a családban	<i>Tiszatenyő</i>
<i>Híd a családtagok között</i> – Háromgenerációs vetélkedő	<i>Tomajmonostora</i>
<i>Amikor én kislány voltam...</i> – Nagyanyáink öröksége: házi praktikák	<i>Vép</i>

OKTÓBER 9. – BARÁTI Ö-BEN

A barátság napján is sokféle lehetőség kínálkozott a közös gondolkodásra. Erről minden korosztálynak szerveztek programot: az óvodások és kisiskolások rajzban örökítették meg tapasztalataikat vagy a mesék segítségével idézték fel élményeiket. A tiniknél népszerűek voltak a szituációs játékok és a közösségi oldalakról szóló ismeretterjesztő előadások. A felnőttek pedig – akik jól tudják, milyen komoly szolgálat és emberi próba a barátság – értékes művészeti alkotások megismerésével kötötték össze a téma feldolgozását. Könyvbemutatók, barátságról szóló fejtörők, baráti találkozók, fotó- és könyvkiállítások, meglepetések készítése színesítette a hét eseményeit.

Néhány „barátságos” program:

<i>Mesék a barátságról</i> – Könyvtári foglalkozás óvodásoknak	<i>Abony</i>
<i>Közösségi média, a közösségi portálok</i> – Kedvcsináló foglalkozás időseknek	<i>Balatonalmádi</i>
<i>Tini barátság, sulis haverság</i> – Ismered magad, ismered a társaidat?	<i>Csanádpalota</i>
<i>Barátságok Dunaszekcsőn</i> – Milyen barát vagy?	<i>Dunaszekcső</i>
<i>Jó, hogy van barátom!</i> – Rajzpályázat	<i>Geszteréd</i>
<i>Család és/vagy barátság?</i> – Vendégeink a szociológusok	<i>Gyömrő</i>
<i>Barátomnak szeretettel!</i> – Ajándékkészítés: őri-bari	<i>Hajdúdorog</i>
<i>Barátságos mesék</i> – Mesedélután kisiskolásoknak	<i>Halásztelek</i>
<i>Barátság születik</i> – beszélgetés tinikkel	<i>Kecskemét</i>
<i>A jó barát drágább az aranynál</i> – Rendhagyó irodalom óra 2. osztályosokkal	<i>Kisszállás</i>
<i>Az interneten kívüli háló</i> – A személyes kapcsolatok varázsa	<i>Makó</i>
<i>Filmklub a barátság jegyében</i> – Életrevalók	<i>Martfű</i>
<i>Egy napom a barátaimmal</i> – Rajzverseny kisiskolásoknak	<i>Nagykálló</i>
<i>Barátság és irodalom</i> – Költők egymásnak, költők egymásról	<i>Nemesvámos</i>
<i>Tizen Túliak Tanyája</i> – Kiállítás felső tagozatos és középiskolás diákok könyvajánlóiból	<i>Szolnok</i>
<i>Irodalmi barátságok</i> – Barátságok egy költő életében	<i>Tata</i>
<i>„Örök barátság”</i> – Barátságkarkötő készítése	<i>Tiszalök</i>
<i>Tracsparti</i> – Babzsákos baráti beszélgetés	<i>Veszprém</i>
<i>Könyves barátkozások, barátságos könyvek</i> – Rendhagyó könyvtári óra 5. osztályosokkal	<i>Zákányszék</i>
<i>Barátságok a Facebook-on</i> – Biztonságosan az interneten	<i>Zirc</i>

2013. OKTÓBER 10. – EGYMÁSRA FIGYELVE, EGYMÁST SEGÍTVE

Tartalmasra sikerült az egymásra figyelésről, egymás segítéséről szóló napunk is. A téma évről évre visszatér, hiszen az embereknek folyamatosan szüksége van az érdek nélküli segítségnyújtás különböző formáira. Mindig fontosnak tartjuk, hogy a megelőzésről szóló szakszerű tájékoztatók is helyet kapjanak a hét eseményei között. Szerencsére a könyvtárak ma már rendelkeznek olyan kapcsolatokkal, élő együttműködésekkel, amely lehetővé teszi a rendőrségi, fogyasztóvédelmi, egészségügyi szakemberek részvételét egy-egy ismeretterjesztő napon. A rendőrségi előadások között több helyen került középpontba a digitális világ veszélyeire való figyelmeztetés – szinte minden korosztálynak. Naponta tapasztaljuk, milyen nagy szükség van a könyvtárak speciális szolgáltatásainak népszerűsítésére, ilyen bemutatókon is részt vehettek az érintettek és családtagjaik. Ugyancsak sokan érdeklődtek az egészségügyi vagy szociális okok miatt nehéz helyzetbe került támogató civil szervezetek által nyújtott szolgáltatások iránt.

Mazsolázó az események közül:

<i>Hogy ne legyek áldozat!</i> – Bűnmegelőzési tanácsok időseknek	<i>Ásotthalom</i>
<i>Paleolit diéta</i> – A civilizációs betegségek ellensége	<i>Budapest – FSZEK</i>
<i>A szorongástól az önbecsülésig</i> – Beszélgetés Pál Ferencsel	<i>Cegléd</i>
<i>A Nordic Walking életérzés</i> – Egészségmegőrzés időskorban	<i>Debrecen</i>
<i>Az egészséges család</i> – Életvezetési tanácsok a család minden tagjának	<i>Geszteréd</i>
<i>Pósalaky úrtól a beszélő számítógépig</i> – Érzékenyítő program	<i>Gödöllő</i>
<i>Egészségedre!</i> – Könyvbemutató	<i>Kállósején</i>
<i>Neurofeedback</i> – Képességfejlesztés, a stressz kezelése	<i>Kiskunfélegyháza</i>
<i>Lélekemelő</i> – Előadás az öt szeretetnyelvről	<i>Nyírbátor</i>
<i>Lélekemelő szavak és tettek</i> – Interaktív játék általános iskolásoknak	<i>Pápa</i>
<i>Egy korty derű</i> – Találkozó V. Kulcsár Ildikóval	<i>Szigetszentmiklós</i>
<i>Egészséges életmód, lelki egészség</i> – Jógaterápia, egészséges életmód	<i>Tab</i>
<i>Gyógyító füvek</i> – Gyógyteák készítése és kóstolása	<i>Tiszaderzs</i>
<i>Partnerség a közlekedésben</i>	<i>Tiszatenyő</i>
<i>Egészségnap</i> – Szűrővizsgálatok, tanácsadás	<i>Vásárosnamény</i>
<i>Figyeljünk egymásra!</i> – Önismereti és csapatépítő játékok	<i>Vép</i>
<i>Szemünk világa</i> – A szem és betegségei	<i>Veszprém</i>

2013. OKTÓBER 11. – BEFOGADÁS, ELFOGADÁS

Szinte naponta szembesülünk azzal, hogy a kicsi gyerekek számára mennyire természetes a származási, egészségügyi, vagy anyagi okokból hátrányos helyzetű társaik elfogadása. A kamaszok és a felnőttek egy része viszont már sokféle előítéllettel él. A könyvtárakban – mivel azok akadálymentes és nyitott intézmények – spontán kialakulnak olyan helyzetek, amelyek lehetőséget teremtenek közös játékokra, beszélgetésre. Sok könyvtárban volt irodalomalapú beszélgetés kisiskolásokkal és kamaszokkal a toleranciáról, több alkalommal az érintettek részvételével. A befogadás és elfogadás napján kiállítások, beszámolók, speciális helyzetben élők műsoros bemutatkozása, olvasmányélmények felelevenítése segítette egymás megismerését. A szervező intézmények számíthattak a civil szervezetek, az egyházak közreműködésére.

Mazsolázó az események közül:

<i>Kicsit másként, nagyon együtt!</i> – Könyvtári foglalkozás a rehabilitációs intézet lakóinak	<i>Ásotthalom</i>
<i>Más vagyok, mint Te? Más vagyok, mint Te!</i> – Könyvkiállítás és vetélkedő	<i>Dunaújváros</i>
<i>Mindannyian mások vagyunk...</i> – Cigány gyerekek az iskolában	<i>Hajdúdorog</i>
<i>Egy kis cigány nyelvóra</i> – Alapszavak tanítása cigány önkéntesek közreműködésével	<i>Jánoshida</i>
<i>A béka és az idegen</i> – Befogadás, elfogadás a kamaszok szemével	<i>Kecskemét</i>
<i>Sokan vagyunk sokfélék!</i> – A „mátság” elfogadása	<i>Kerekegyháza</i>
<i>Pillanatok az elfogadásról</i> – A fotópályázat kiállításának megnyitója és eredményhirdetése	<i>Kiskunhalas</i>
<i>Embernek lenni</i> – Beszélgetés a helyi plébánossal	<i>Kisszállás</i>
<i>Mindannyian mások vagyunk</i> – Rajzpályázat eredményhirdetése	<i>Kőszeg</i>
<i>Kérlek, fogadj el...</i> – Szakember előadása a befogadásról, elfogadásról	<i>Nagykálló</i>
<i>Mihaszna mese</i> – Beszélgetés a magyar és roma gyerekek kapcsolatáról a cigány népmesék segítségével	<i>Nagykátá</i>
<i>Elfogadás útja a könyvtárban</i> – Interaktív foglalkozás kamaszoknak	<i>Nagykőrös</i>
<i>Alkotóka</i> – Kézműves foglalkozás fogyatékkal élő és egészséges gyermekeknek	<i>Szentes</i>
<i>Platán-olvasóklub</i> – Beszélgetés az elfogadásról és toleranciáról	<i>Tiszafüred</i>
<i>Tabu!</i> – Amiről nem szívesen beszélünk	<i>Törökszentmiklós</i>
<i>A pettyetlen katica</i> – Sokfélék vagyunk	<i>Újfehértó</i>
<i>Szemünk fénye – Ismerd meg a sérült emberek világát!</i> – Vakok és Gyengénlátók SZSZB Megyei Szervezetének érzékenyítő foglalkozása	<i>Vásárosnamény</i>
<i>Fényes csillag fenn az égen</i> – A Betty és barátai speciális népzenei csoport műsora	<i>Veszprém</i>
<i>Sokfélék vagyunk!</i> – Bemutatkozik a Segítő Kezek Háza	<i>Zirc</i>

2013. OKTÓBER 12. – 7 HATÁRON INNEN ÉS TÚL

Valóságos világjárásra került sor a nemzetközi kapcsolatokra épülő napon. Az ország nagyon sok települése ápol testvérvárosi kapcsolatokat, ami jól tükröződött a programokban. Ez a nap a gyerekeknek az európai népek szokásaival, meséivel, játékaival való ismerkedést jelentette: hétmérföldes csizmát húzva távoli tájakra utaztak. A felnőttek bekukucskáltak a nemzetek konyháiba, kitűnő fotósok munkáiban gyönyörködtek, előadásokat, élménybeszámolókat hallgattak, sőt még a skandináv krimik népszerűségének okait is megvitatták. Vendégek is érkeztek a könyvtárakba ebből az alkalomból, elsősorban a határon túli magyar települések képviselői kapcsolódtak be a helyi programokba.

„Kóstoló” a sokféle programból:

<i>Népek konyhája, nemzetek étkei</i> – Beszélgetés és könyvbemutató	<i>Akasztó</i>
<i>Főzzél fiam Tungit!</i> – Történetek és sváb ételek a régi Soroksárról	<i>Budapest – FSZEK</i>
<i>Milyen messze van Dánia?</i> – Beszámoló egy dániai tanulmányútról	<i>Budapest – OIK</i>
<i>Az én csóré lábacsám</i> – Csernik Szende lábbábos előadása	<i>Bük</i>
<i>Palócország - meseország</i> – Ismerkedés felvidéki népmesékkal	<i>Debrecen</i>
<i>Mesés ízek a nagyvilágból</i> – Forró teák, kézműves csokoládék, egzotikus mesék felnőtteknek és gyerekeknek	<i>Edelény</i>
<i>Belesünk a szomszédjaink konyhájába</i> – A szomszédos országok ételeinek népszerűsítése	<i>Kuncsorba</i>
<i>Rijeke spajaju...</i> –A folyók összekötnek...	<i>Letenye</i>
<i>Kultúrák sokszínűsége</i> – Törökország képekben	<i>Nagyvázsony</i>
<i>Testvérvárosaink képekben</i> – Fotókiállítás	<i>Páhi</i>
<i>Török tükör</i> – Író-olvasó találkozó Horváth Viktorral	<i>Pécs</i>
<i>Sokszínű kulinária</i> – Közönségtalálkozó Frank Júliával	<i>Sümege</i>
<i>Mesék a nagyvilágból</i> –Spanyol, német, angol és magyar nyelvű mesék bemutatása	<i>Szajol</i>
<i>Látogatás a szórvány magyaroknál Rahón és környékén</i> – A Nap-Fény Senior Fotóklub előadása	<i>Szeged</i>
<i>Együtt</i> - Kulturcsevej lengyel barátainkkal	<i>Székesfehérvár</i>
<i>Velünk élő szerbek</i> – Vetített képes előadás	<i>Székesfehérvár</i>
<i>Skandináv krimik sikerének titka</i> – Beszélgetés a művek fordítójával	<i>Szentendre</i>
<i>Székelyföld</i> – Találkozó a Székelyföld c. folyóirat munkatársaival	<i>Szentes</i>
<i>„Azért vannak a jó barátok...”</i> – Testvérvárosok bemutatása fotókon	<i>Tiszafüred</i>

2013. OKTÓBER 13. – KÖNYVES VASÁRNAP

Vasárnap könyvtárba? Ezzel a címmel hívogatták Diósberényben könyvtárba október 13-án a lakosságot. A kérdés ma már költői, hiszen a Könyves Vasárnapnak országszerte komoly hagyományai vannak. 2013-ban 220 településen 550 programon vehettek részt a könyvtárbarátok. A rendkívüli nyitva tartás, a zenés könyvtárnyitás, a különféle beiratkozási akciók, a meseprogramok, könyvbemutatók most sem maradtak el. Teltház volt a koncerteken, bemutatták új műsoraikat a vándor-bábszínházak, sor került „generációk csatájára”, „könyvtári tanyázásra”, megújult könyvtárak átadására, kiállításra, táncházra, rejtvényfejtésre, vetélkedőkre is. Délelőtt főleg a gyerek- és családi programok közönsége érkezett, az este pedig a felnőtteknek jelentett szórakoztató kikapcsolódást – helyenként egészen éjfélig.

A Könyves Vasárnap néhány pillanata:

<i>Családi délután</i> – Szülők-gyerekek együtt a falu tanodájában	<i>Adorjás</i>
<i>Világgá megyek</i> – Az első magyar népmese-társasjáték bemutatója	<i>Baja</i>
<i>Zenetarisznya</i> – Kovács Gábor zenés előadása és hangszerkészítő barkácsolás	<i>Barcs</i>
<i>Rajzos vasárnap</i> – Legjobb barátom	<i>Borsodgeszt</i>
<i>Könnyű Katát táncba vinni</i> – Táncház	<i>Kazincbarcika</i>
<i>Társas körben</i> – Esti játék felnőtteknek sok nevetéssel, nyereséggel	<i>Kecskemét</i>
<i>Programkavalkád kicsiknek-nagyoknak</i> – Könyvtári délután	<i>Komárom</i>
<i>Családi képtolmács</i> – Szituációs játékok	<i>Körmend</i>
<i>Rendkívüli felvételi a Szent Johanna Gimibe</i> – Játék a nagysikerű regénysorozatból	<i>Martfű</i>
<i>Logika – Ügyesség – Kitartás</i> – Képességfejlesztő játék bemutatója	<i>Miskolc</i>
<i>A szomszéd könyve érdekesebb? Ő is tőlünk kölcsönözte</i> – Beiratkozási akció	<i>Mór</i>
<i>Mákvihar</i> – Családi vetélkedő	<i>Szeged</i>
<i>Olvasásmánia</i> – Olvasópályázat eredményhirdetése	<i>Székesfehérvár</i>
<i>Sárkányos vasárnap</i> – Mese és játék a gyermekkönyvtárban	<i>Szombathely</i>
<i>Ne nevesd korán!</i> – Játékdélután családoknak	<i>Tengelic</i>
<i>Fényes csillag fenn az égen</i> – A Betty és barátai speciális népzenei csoport műsora	<i>Veszprém</i>
<i>Mesélnek a régi képek</i> – Régi képek, régi történetek a faluról, az emberekről	<i>Zók</i>

A Könyves Vasárnaphoz évek óta hozzátartozik a **Betűbuli**. Az internetes játék most is három variációban készült el, így a kölyökolvasóktól, a tiniktől és a felnőttektől 148 megfejtést kaptunk.

2013. OKTÓBER 14. ZÁRÓKONFERENCIA

Az Országos Könyvtári Napok záró programjára ismét Kecskeméten került sor, október 14-én. A nap nyitó előadására hagyományosan olyan szervezetek képviselőit kérjük, akikkel a könyvtárak a lakossági szolgáltatások minőségének folyamatos javítása érdekében szoros együttműködésben dolgoznak. Most a Központi Statisztikai Hivatal elnöke, **dr. Vukovich Gabriella** gondolataira figyeltek a konferencia résztvevői, aki *Informatikai fejlesztésekkel az adatszolgáltató terhek csökkentéséért* címmel foglalta össze mondanivalóját. Az előadást a Központi Statisztikai Hivatal, az Informatikai és Könyvtári Szövetség és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete közötti együttműködési megállapodás aláírása követte.

A hét témájához kapcsolódva **Koltói Lilla** pszichológus, főiskolai tanársegéd nagyon hasznos előadást tartott *Kapcsolatok hálójában: az életutakat meghatározó kapcsolatok jellegzetességeiről* címmel.

Országos áttekintést most is **Ramháb Mária**, a Programbizottság elnöke adott. Fotókkal és adatokkal alátámasztott előadásában összefoglalta a 2013. évi Összefogás tapasztalatait, eredményeit. Jó volt látni, hogyan fejlődtek szolgáltatásokká azok az egyszeri akciók, alkalmi kezdeményezések, amelyek az elmúlt évek októberi eseményei kapcsán kerültek bevezetésre.

A pillanatképeken egy-egy helyi könyvtáros előadásában most az egri, szolnoki, keceli és budapesti eseményeket követhettük nyomon.

„4 FOR EUROPE” ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI VERSENY”

Az előző évek sikeres „Elnököltünk” középiskolás vetélkedőjének folytatásaként újra játékra hívtuk a tiniket. A magyarországi Europe Direct Információs Hálózat, az Informatikai és Könyvtári Szövetség, az Európai Bizottság Magyarországi Képviseletének és az Európai Parlament Tájékoztatási Irodájának támogatásával „4 FOR EUROPE” elnevezésű európai uniós témájú versenyt szervezett középiskolás diákoknak. A versenyt a Europe Direct Bács-Kiskun Megyei Európai Információs Pont koordinálta és bonyolította le.

A vetélkedőre 315 négy fős csapat regisztrált. Ők 51 város 115 iskoláját képviselték. A regisztrált csapatok között két nagyvárosi csapat is volt, akik a Észak-Alföldi Régió döntőjébe is bekerültek.

Az első on-line fordulót követően régióként a legjobb 10 csapat jut be a regionális döntőkbe, ahonnan a 7 győztes, és összesített eredmény alapján a 4 legjobb második helyen végzett csapat kapott meghívást az országos döntőre.

A régiós és az országos döntőn is arra törekedtünk, hogy az eredményes szereplés érdekében a csapatok a lexikális tudásuk mellett kreativitásukat, problémamegoldó képességüket, és előadói vénájukat egyaránt alkalmazzák.

A regionális fordulók helyszínei:

2013. 11. 05.	<i>Szeged</i>	Dél-Alföld	SZTE ÁJK Kari Társalgó
2013. 11. 06.	<i>Pécs</i>	Dél-Dunántúl	Megyeháza – Díszterem
2013. 11. 07.	<i>Székesfehérvár</i>	Közép-Dunántúl	Megyeháza – Rézterem
2013. 11. 08.	<i>Budapest</i>	Közép-Magyarország	Európai Unió Háza
2013. 11. 11.	<i>Miskolc</i>	Észak-Magyarország	Városháza
2013. 11. 12.	<i>Győr</i>	Nyugat-Dunántúl	Baross Gábor Közgazdasági és Két Tanítási Nyelvű Szakközépiskola
2013. 11. 13.	<i>Debrecen</i>	Észak-Alföld	Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma

Az országos döntőre 2013. december 9-én került sor a Katona József Könyvtárban.

BABAOLVASÓ – ORSZÁGOS SZAKMAI NAP

2013 szeptemberében már iskolába indultak azok a gyerekek, akik a az Informatikai és Könyvtári Szövetség kezdeményezésére először vehettek részt könyvtári babaprogramokon. 2007 óta egyre több helyen kerül sor bababarát környezet kialakítására, s az alapszolgáltatások közé épült az apróságokkal való szakszerű foglalkozás. A legkisebb települések könyvtári szolgáltatóhelyeinek korszerűsítésekor is gondolnak arra, hogy legyen egy nyugodt zug, ahol a 3 éven aluliak ismerkedhetnek a lapozókkal, képeskönyvekkel, játszhatnak babatársaikkal, miközben a mamák megosztják egymással gyermekgondozási tapasztalataikat. Fontosnak tartjuk, hogy a könyvtárak rendelkezzenek olyan fejlesztő babajátékokkal, ami a kicsik értelmi fejlődését, mozgáskoordinációját, érzékelését segíti. Ezek beszerzéséhez évről évre ez a pályázat is hozzájárul. A Szoptatást Támogató Nemzeti Bizottság által adományozott „Bababarát terület” címet is több könyvtár elnyerte már. Ezek a helyek táblát kapnak, így a kismamák is tudják, hol lehet jó körülmények között ellátni a csecsemőket és kisgyerekeket.

Az Országos Könyvtári Napok alatt több mint 100 babaprogramon volt lehetőség a könyvtárakban lévő érdekességek babaszemmel való felfedezésére.

Íme ezek közül néhány:

<i>A család szeméfnye</i> – Mondókázó délelőtt	<i>Kecskemét</i>
<i>Babusgató</i> – Ölbeli játékok kisgyermeknek	<i>Kerekegyháza</i>

<i>A játék. Az különös. Gömbölyű és gyönyörű... – Baba - mama délelőtt a könyvtárban</i>	<i>Mélykút</i>
<i>Zenebölcsi - Mondókás-zenés foglalkozás</i>	<i>Nagymányok</i>
<i>Figyelsz rám? Babaolvasó – Dúdolók tanulása, alkalmazása</i>	<i>Répcelak</i>
<i>Ölelde – Baba mama klub a várban</i>	<i>Szatymaz</i>
<i>Babaolvasó – Babák, mamák, nagymamák a könyvtárban</i>	<i>Szelevény</i>
<i>Családi RINGATÓ – Örömeleklés</i>	<i>Szolnok</i>
<i>Sünizene – Zenés foglalkoztató 3 éves korig</i>	<i>Tolna</i>
<i>Nem lehet elég korán kezdeni! – Babaolvasók a könyvtárban</i>	<i>Újszász</i>
<i>Csibibiri fejlesztő foglalkozás – Készség- és képességfejlesztő foglalkozás kicsiknek dallal, játékkal, mozgással</i>	<i>Vasvár</i>
<i>Lipem-lopom a szőlőt... – Szüreti mondókák</i>	<i>Verpelét</i>
<i>Vedd ölbe, ringasd, énekelj! – Ringató foglalkozás babáknak, mamáknak</i>	<i>Veszprém</i>
<i>Csibibiri muzsika – Zenés-dalos foglalkozás 0-2 éveseknek</i>	<i>Zalaegerszeg</i>
<i>Kerekítő mondókás móka – Mondókatanulás 0-4 éves korú gyerekekkel</i>	<i>Zirc</i>

A gyerekkönyvtárosok ismereteinek bővítésére 2014-ben is sor került a Babaolvasó országos szakmai napra, amelynek ismét a Katona József Könyvtár adott otthont. „*Héka, baba! Héka!*” *Babakönyvek nem csak babáknak* címmel **Lovász Andrea** gyermekirodalom-kutató, kritikus segítségével tekintettük át a legkisebbeknek szóló könyvkínálatot. Sok-sok konkrét példa bemutatásával és elemzésével jó alapot nyújtott a könyvtárak könyvbeszerzéséhez.

A kollegák már az elmúlt évben nagyon hasznosnak tartották **Hegedűsné Tóth Zsuzsanna** tanársegéd előadását, aki gyakorlati példákkal, jól hasznosítható ötletekkel töltötte meg a tarisznyákat. Ezen a szakmai napon további lehetőségeket ismerhettünk meg a gyerekek zenei fejlődésével kapcsolatban *Mindenben zene* címmel.

Délután a katymári, miskolci és monori bababarátkönyvtárak életébe tekinthettünk be néhány ellesett pillanat erejéig.

A Nemzeti Kulturális Alap támogatásával 2014-ben a Babaolvasó füzet, a Babaolvasójegy, a zsinórfüles papírtasak került újranyomásra, és elkészült egy hangulatos Könyvtári mondókázó kiadvány, gazdagítva a mamák mondókakínálatát.

A már megszokott és megszeretett, évek óta használt promóciós anyagok mellett a 2013-ban bevezetett Kölyökolvasójegyből is készült utánpótlás, az óvodások könyvtári tagságának igazolására.

LEGYÉL TE IS KÖLYÖKOLVASÓ!

Mesebeli számhoz érkezett a **Kölyökolvasó** játék, hiszen 2013-ban éppen hetedszer biztattuk olvasásra a gyerekeket. A játék gazdája most is a Katona József Könyvtár volt.

A három próba alapját hagyományosan a kortárs magyar gyerekirodalom alkotásai jelentették. A 600 gyereknek korosztályonként hat-hat könyvet kínáltunk megismerésre, ezek közül lehetett kiválasztani azt a hármat, amelynek elolvasására vállalkoztak a kölyökolvasók. A kínálat összeállításánál arra törekedtünk, hogy a legfrissebben megjelent kötetek mellett a régebből ismert remekművek is szerepeljenek ajánlatunkban. A történetekhez egy-egy feladatlap készült, hét-hét játékos fejtörővel. A fantáziát megmozgató feladványok, a szövegértésre épülő fejtörők, a sokféle feladattípus nem csak a gyerekeknek tetszett, de hasznos módszertani segítségnek tartották a szülők, könyvtárosok és pedagógusok is.

A tanév végén, 2014. június 13-14-én került sor a Katona József Könyvtárban a kölyökolvasók találkozójára. Az ország minden részéről – Dorogtól Hatvanig – Kecskemétre utaztak a díjazottak. A délelőtt a bemutatkozások, az ismerkedés, a közös játék ideje volt, majd Balázs Ágnes és Kovács Lajos meseírók könyvbemutatóin vettek részt a meghívottak. A nap vidám, táncos esttel zárult. Másnap nyárköszöntő irodalmi játékokban elevenítették fel olvasmányélményeiket a gyerekek, majd az eredményhirdetés és díjkiosztás következett.

A kölyökolvasók a jelvényt, oklevelet, olvasásnépszerűsítő meglepiket és a jutalomkönyveket vehették át. Azok a játszótársaink, akik nem kerültek a díjazottak közé, a helyi könyvtárakban kapták meg a három próba teljesítésével kiérdemelt okleveleiket, jelvényeiket és meglepetéseiket.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség a Kölyökolvasó játék legaktívabb iskoláinak szakmai anyagként a játékához kapcsolódó könyveket is beszerezett, ezzel is ösztönözve a gyerekeket a játék folytatására.

Az ajánlott olvasmányok:

1-2. osztályosoknak:

- Balázs Ágnes: *Mesélő ABC* vagy Paulovkin Boglárka: *A nagy utazás*
- Berg Judit: *Tündérnaptár* vagy Csukás István: *Órarugógerincű Felpattanó*
- Kiss Ottó: *Szusi apó erdőt jár* vagy Tasnádi Emese: *Városi legendák*

3-4. osztályosoknak:

- Bátky András: *Mirka* vagy Gévai Csilla: *Amíg utazunk*
- Berg Judit: *Lengemesék – Nádtengeri nyár* vagy Prágai Tamás: *Vadállatok a kabátzsebben*
- Erdős István: *Aprótörpe indiánok – A vándor varázsló* vagy Gimesi Dóra: *Csomótündér*

Nagyobbaknak:

- Dóka Péter: A kék hajú lány *vagy* Tasnádi István: A kőmajmok háza
- Molnár Krisztina Rita: Maléna kertje *vagy* Szécsi Noémi: Mandragóra utca 7.
- Berg Judit: Rumini a Fényvizeken *vagy* Finy Petra: Szárnyak és paták

PROGRAMNÉPSZERŰSÍTÉS

A Könyvtárak az emberi kapcsolatokért rendezvénysorozat népszerűsítésére készült egy 20 mp-es reklámspot, amelyet az országos tv csatornák mellett a helyi stúdiók is sugároztak.

Az egységes promóciós anyagok Maczkóné Káldi Zsuzsa grafikai tervei alapján ismét Kecskeméten készültek el, összhangban a reklámmal.

A központi logót és szlogent alkalmazták a könyvtárak a helyi programok népszerűsítésekor plakátok, szórólapok, meghívók tervezésekor. Ezt segítette, hogy a bírók anyagok többféle formátumban letölthetőek voltak a honlapról.

Hasznos és praktikus információkat tartalmazó internet címekből készült a WEB-ajánló, amely formája 2013-ban is megújult. Szórólapunkra ismét egy rejtély került, amit több helyen felhasználtak a helyi programokhoz is. Az olvasásnépszerűsítést szolgáló apró meglepik kiválasztásánál arra törekedtünk, hogy azok a hétköznapiakban is jól használhatóak legyenek (toll, naptáras könyvjelző, táska, könyvtámasz, kulcstartó) – ezeket a gyerekek és felnőttek is örömmel fogadták.

A programsorozatról egy **külön honlapról** lehetett percről percre tájékozódni. Ezt Bitó Zsuzsa informatikus készítette el. Az adatbázis feltöltését a regisztrációtól a statisztikai adatok rögzítéséig, a fotók és sajtóanyagok feltöltéséig a könyvtárak önállóan végezték. A honlap többféle szempontú keresésre ad lehetőséget, ami egyaránt segítette a lakosság tájékozódását, valamint a könyvtárosok és a sajtó információszerzését. Ezen a honlapon tettük hozzáférhetővé beszámolóinkat is (osszefogas.kjmk.hu → Archívum).

2013-ben is folyamatosan tapasztaltuk a média érdeklődését. Országos és helyi lapok nyomtatott és online oldalain, kulturális programajánlóinkban jelent meg az események beharangozása, a programokról szóló tudósítás, valamint több telefonos interjúra, stúdióbeszélgetésre is sor került. Mindezek a központi honlapon is megjelentek.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2006 óta törekszik arra, hogy a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával az Országos Könyvtári Napok keretében valamennyi korosztályra figyelve felhívja a figyelmet a hazai könyvtárak szolgáltatásaira. Örülünk, hogy ez idő alatt több kezdeményezésünk is kiállta az idők próbáját, elnyerte a lakosság tetszését. Köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap ehhez nyújtott támogatását.

Az Országos Könyvtári Napok rendezvényeinek időpontját és a résztvevők számát egy internetes adatbázis tartalmazza. Ennek elérhetősége jelenleg: <http://osszefogas.kjmk.hu/2013/telepules.aspx>
(2014. szeptember 15-ig <http://osszefogas.kjmk.hu/telepules.aspx>)

A szakmai beszámoló – részletes grafikonokkal és fotódokumentációval kiegészítve – a következő helyen került nyilvánosságra: <http://osszefogas.kjmk.hu/archivum.aspx>

Budapest, 2014. augusztus 21.

Dr. Fodor Péter
Informatikai és Könyvtári Szövetség
elnöke